

Oikro Info

*“Transparantie is
voor Oikocredit
een punt van eer”*

Tor G. Gull

Driemaandelijks tijdschrift
22ste jaargang • nr. 1

Maart 2009

- Zet Oikocredit mee op de kaart!
- Oikocredit meet de sociale impact van haar kredieten

ZET OIKOCREDIT MEE OP DE KAART!

Oikocredit is nog altijd veel te weinig bekend in Vlaanderen, ondanks de grote inspanningen die wij de laatste jaren hebben gedaan om de naam Oikocredit meer op de Belgische kaart te zetten. Het is en blijft een erg moeilijke opgave. Het is niet evident om op te botsen midden de vele sterke NGO's; en onze middelen zijn beperkt.

Ook in 2008 hebben wij bijkomende inspanningen gedaan op vlak van promotie en naambekendheid. En we lukten er weer in om het aandelenkapitaal te laten aangroeien met een 275.000 euro (tot een totaal van 4.040.000 euro). Het totaal van 85 nieuwe aandeelhouders is de sterkste groei die we ooit realiseerden. Maar onze ambities liggen hoger! De vraag naar kredieten vanuit het Zuiden blijft groeien! Wij willen een exponentiële groei realiseren waarbij we zowel op zoek gaan naar heel vele kleinere individuele aandeelhouders als naar meer institutionele investeerders. Wij zijn er van overtuigd dat het potentieel daarvoor zeker aanwezig is in Vlaanderen!

In 2009 gaan we er weer tegenaan met nieuwe energie en nieuwe plannen. Maar wij kunnen het niet alleen. De beste reclame is nog steeds de mond-tot-mondreclame. En daar kan alleen jij voor zorgen in jouw omgeving, binnen jouw kringen. Daarnaast hebben wij heel concreet dringend helpende handen nodig: bijvoorbeeld om met onze interactieve stand aanwezig te zijn ondermeer op een paar wereldcultuur-evenementen, om het jaarlijkse Oikocredit-evenement te organiseren en te realiseren (op zondag 4 oktober in Brugge!).

Zet jij Oikocredit mee op de kaart? Laat het ons weten!

Bert Van Thienen

Inhoud

Zet Oikocredit mee op de kaart!	2
Interview met aandeelhouder	3
Transparantie is voor Oikocredit een punt van eer	4 - 5
Oikocredit in cijfers	6
Oiko-Sprokkels	7
Uitnodiging	8

Op de cover

Gregoria Choque uit Bolivia is een visser en verkoopster van vis in Tiquina, aan de rand van het Titicaca meer. Zij hoort bij de "Lago Celeste A" (Helderblauw Meer A) village banking groep – een van CRECER's oudste village banks. Oikocredit financiert CRECER met leningen voor een totaal van 3,6 miljoen US\$.

Interview met een aandeelhouder

Michel Ledent

De laatste twee jaar groeide het aantal Franstalige aandeelhouders van Oikocredit-be. Ik had een gesprek met één van hen. Michel Ledent is van opleiding psycholoog, maar quasi zijn hele professionele loopbaan situeerde zich binnen de Sociale Dienst van de Université Catholique de Louvain-la-Neuve en daarmee verbonden verenigingen voor buitenlandse studenten. De 'strijd tegen armoede en voor een meer rechtvaardige wereld' loopt als een rode draad doorheen zijn engagementen en werkzaamheden, ook vandaag nog als gepensioneerde.

Is er een verband tussen uw werk met de buitenlandse studenten en Oikocredit?

Voor mij is de creatie van tewerkstelling een sleutelelement om de spiraal van armoede te kunnen doorbreken. Ik heb dit van heel kort bij kunnen meemaken met vele buitenlandse studenten die aan onze universiteit afstuderen. Veel studenten, vooral uit Afrika, wilden na het behalen van hun diploma terug naar hun land. Maar daarbij werden ze geconfronteerd met de grote moeilijkheid om ginder werk te vinden, zeker om er samen met hun gezin van te kunnen leven.

Met het gevolg dat heel wat van de zo nodige menselijke hulpbronnen voor altijd verloren dreigen te gaan?

Inderdaad! Daarom ook brachten verschillende organisaties in Louvain-la-Neuve dit probleem onder de aandacht en zetten zij de nodige ondersteuningsstructuren op. Studenten die terugkeren naar hun land kunnen werk vinden bij diensten, administraties, NGO's, bestaande bedrijven. Maar meestal geven die aangeboden werkplaatsen een onvoldoende inkomen. Dus moet men op zoek naar een aanvullende job ofwel zelf er een creëren. Maar dan botsen deze afgestudeerden vervolgens op een gebrek aan de nodige financiële middelen om dat te kunnen doen. De

Michel Ledent.

hulp die dan van hieruit wordt geboden bestaat veelal uit giften en toelagen, die dikwijls onvoldoende zijn en afhankelijkheid creëren. En nog problematischer is het om vanuit België goede lokale initiatieven te vinden, te ontwikkelen en te begeleiden.

Het is juist op die twee vlakken dat Oikocredit een alternatieve en adequate oplossing aanbiedt. Het financieel instrument wordt een 'crédit responsable' in de plaats van een 'gift' én de aanbreng en opvolging van het project gebeurt ter plaatse door lokale bureaus met lokale medewerkers.

Wat houdt mensen en organisaties dan toch tegen om te investeren in Oikocredit?

Oikocredit spreekt over solidariteit, dienstverlening, verantwoordelijkheid, autonomie en financieel rendement. Het is niet eenvoudig om al die concepten met elkaar te verzoenen binnen één internationale oecumenische coöperatieve structuur, én toch geloofwaardig te blijven. Ik ben ervan overtuigd dat het moeilijk blijft om het element 'financieel rendement' in deze puzzel te laten inpassen. Het is lang niet evident om de huidige overtuiging 'mijn geld moet zoveel mogelijk opbrengen' te doorbreken,

ondanks het feit dat momenteel de nefaste effecten van het huidig bancaire systeem heel duidelijk zijn geworden. Misschien werkt ook wel het minimum investeringsbedrag van 250 euro ontmoedigend voor mensen met een bescheiden inkomen. Hun aanwezigheid zou zeker een stimulerend effect kunnen hebben voor Oikocredit.

Ik ben het 100% met je eens dat we een brede en representatieve maatschappelijke basis nodig hebben en wij moeten zeker inspanningen doen om meer kleinere aandeelhouders aan te trekken. Daarnaast hebben wij ook nood aan grote investeringen, want de vraag naar kredieten blijft sterk toenemen. Jij hebt zelf een VZW, waarvan je bestuurder bent, overtuigd om een deel van hun reserves te investeren in Oikocredit.

Dat is juist; voor mij blijft het onbegrijpelijk dat nog vele NGO's, sociale bewegingen en andere VZW's actief op het vlak van armoedebestrijding, milieubescherming of ontwikkelingssamenwerking niet een belangrijk deel van hun financiële reserves investeren op een 'ethische-duurzame' wijze.

Velen onder hen voeren dagelijks een gevecht tegen onrecht, armoede en verdrukking, maar stellen anderzijds nog steeds hun geld, via banken, ter beschikking van financiële, economische en politieke actoren die op plaatselijk of mondiaal niveau juist diezelfde problemen mee in stand houden en zich zelfs verrijken op de rug van het Zuiden.

Wat weerhoudt sommige ontwikkelings-NGO's nog om te trachten ook met hun financiële reserves maximaal ontwikkeling te ondersteunen, en dus te 'investeren in ontwikkeling', bijvoorbeeld in Oikocredit? Datzelfde geldt ook voor kerken en religieuze congregaties. Het gaat om de coherentie tussen referentiewaarden en financiële handelingen. En dat is een hele opgave.

Bert Van Thienen

Transparantie is voor Oik

Oikocredit tracht misbruiken met microkredieten te voorkomen

De jongste tijd krijgt Oikocredit regelmatig vragen naar aanleiding van berichten in verband met misbruiken in de sector van de microkredieten. Kloppen die verslagen? En zo ja, wat kan Oikocredit doen om dergelijke misbruiken te voorkomen?

De ervaring leert ons dat microfinanciering een krachtig middel is in de strijd tegen armoede. Maar dat betekent echter niet dat microfinanciering de armoede-problematiek kan oplossen. Sommige van onze projectpartners vertellen ons dat vanaf het tijdstip van de toekenning van een eerste microkrediet het nog vijf jaar kan duren alvorens iemand uit de armoede geraakt; en zelfs nog eens bijkomend vijf tot acht jaar voor iemands situatie helemaal stabiel is.

De groeiende populariteit van microfinanciering heeft hoge verwachtingen gecreëerd. Het is erg moeilijk voor deze jonge, snelgroeiende sector om aan al die verwachtingen te voldoen. Zoals in alle sectoren komen ook hier misbruiken voor; doch deze beperken zich meestal tot één of ander staf lid dat de regels niet respecteert. De enorme groei van de sector kan wel een bedreiging vormen voor de diepgang waarmee de doorlichting van de klant gebeurt. Zo zou het kunnen leiden tot schuldoverlast van klanten en het gebruik van dwang bij invorderingprocedures. De terugvordering van schulden maakt deel uit van elk kredietverleningssysteem. Oikocredit blijft er dan ook voor pleiten dat deze procedures respectvol gebeuren en dat dwang en intimidatie van klanten worden vermeden.

De taak van Oikocredit bestaat erin kapitaal te verschaffen aan instellingen die kiezen voor transparantie en voorzichtigheid in hun operaties. Wij hebben het grote voordeel te werken met lokale stafleden die de ontwikkelingen van de microfinancieringssector in hun eigen land van nabij kunnen opvolgen. Via de regionale en landenkantoren trachten

CRECER in Bolivia is een van de 480 microfinancieringsinstellingen die Oikocredit financiert.

wij onze projectpartners te helpen mogelijke valkuilen te ontwijken. Als er zich misbruiken voordoen, dan bestaat onze verantwoordelijkheid erin om de microkredietinstelling hierop te wijzen en zo nodig actie te ondernemen om de situatie recht te zetten.

De stafleden van de regionale en landenkantoren zorgen voor een persoonlijk contact tussen Oikocredit en de projectpartner. Zij staan voortdurend in contact met de partners en zij zorgen ervoor dat de afspraken, die bij het begin van elke samenwerking tussen beide partijen worden gemaakt, worden nageleefd. Wij zijn ervan overtuigd dat die nabijheid én de kennis van de lokale context ons de mogelijkheid biedt om voldoende toezicht te houden op de instellingen waarmee we werken en de situatie grondig te kunnen beoordelen.

Transparantie is voor Oikocredit een punt van eer: de transparantie van onze acties, onze motivatie en vooral van onze resultaten. Wij kennen de uitdagingen

waar we voor staan. De leningen aan microfinancieringsinstellingen en andere financiële diensten die we leveren, vragen blijvende inspanningen om steeds nieuwe hindernissen te overwinnen.

In 2008 bereikte Oikocredit met haar projectpartners zowat 15 miljoen mensen; dat is een fantastisch resultaat voor de trouwe investeerders, de raad van bestuur en de stafleden.

Oikocredit heeft een belangrijke rol te spelen in microfinanciering. We moeten deze negatieve verslagen over wanpraktijken ernstig nemen. En in plaats van te berusten moeten we dergelijke mistoestanden binnen de microfinanciering met alle middelen blijven bestrijden.

Miljoenen arme mensen hebben deze kleine kredieten nodig om aan hun leven een betere toekomst te geven. Het is aan ons om hen de nodige middelen ter beschikking te stellen om die toekomst te kunnen waarmaken!

Tor G. Gull

Oikocredit een punt van eer

'Social Performance Management' van microfinancieringen

De fenomenale groei van de microfinancieringsindustrie maakt het voor Oikocredit meer dan ooit belangrijk om er zeker van te zijn dat de kredieten wel degelijk de beoogde doelgroepen bereiken en dat het mensen effectief de kans geeft om een beter leven uit te bouwen. Hoe kan Oikocredit daar zeker van zijn? En hoe kunnen de projectpartners ondersteund worden in hun 'social performance' beleid?

De kern van de missie van Oikocredit is het bereiken van arme mensen en een positief effect hebben op de levensstandaard van miljoenen arme mensen. De financiële resultaten van de projectpartners alleen volstaan niet om te meten of we ook daadwerkelijk in deze missie slagen. Daarvoor moeten de veranderingen in het leven van mensen en gemeenschappen worden gemeten. Oikocredit maakt zich daarom sterk voor een goede 'social performance management' samen met verschillende internationale organisaties, die leidend zijn op dit vlak binnen de microfinancieringsindustrie.

Menswaardig werk voor een menswaardig leven

Zo nemen Oikocredit en enkele van haar microfinancieringspartners deel aan een grootschalig actieonderzoek over 'micro-

Goede arbeidsomstandigheden kunnen ook speciale schoolprogramma's voor kinderen inhouden. Zoals geldt voor deze kinderen van leden van Prodecoop in Nicaragua.

financiering en menswaardig werk'. 'Microfinance for Decent Work' is een onderzoeksproject van het 'Social Finance Program' van het ILO (International Labour Organisation).

Aan de eerste fase nemen 23 microfinancieringsorganisaties deel, 14 hiervan zijn projectpartners van Oikocredit. Deze eerste fase van het onderzoek moet een momentopname geven van de kwaliteit van het werk van microfinancieringsklanten, hun werknemers en hun huisouden. Elk van de deelnemende microfinancieringsinstellingen interviewde 200 klanten. Daarbij wordt een brede waaier van factoren onderzocht: Hoeveel tewerkstelling is er gecreëerd via microkredieten? Wat is de kwaliteit van dat werk? Gebeurt dit in een veilige en gezonde werkomgeving? Hoeveel van deze klanten hebben moeilijkheden met de terugbetaling van hun lening omdat zij teveel schulden hebben? Wie in het huishouden heeft de controle over het gebruik van het geleende geld? Hoe beschermen zij zichzelf tegen onvoorziene uitgaven en risico's? Zijn zij aangesloten bij een vakbond of syndicaat die hun arbeidsbelangen verdedigt?

De resultaten van het onderzoek moeten microfinancieringsinstellingen helpen wegen te vinden sommige van deze thema's aan te pakken en door een verbetering van de kwaliteit van het werk de levenskwaliteit van hun klanten te verhogen. Zo kan een projectpartner bijvoorbeeld trachten kinderarbeid te verminderen door een spaarproduct te ontwikkelen. Of men kan de werkomstandigheden verbeteren door te zien hoe men arbeidsongevallen kan voorkomen.

Grameen Foundation

Er bestaan vandaag de dag verscheidene efficiënte instrumenten om de 'social performance' of de 'social impact' van microfinanciering te meten. Zo heeft Oikocredit een samenwerking opgezet met de Grameen Foundation voor de promo-

Komoliva Munira is een klant van microfinancieringsinstelling IMON in Tadzjikistan. Zij is een van de 200 klanten die IMON interviewde in het kader van ILO's actie-onderzoek naar menswaardig werk.

tie en de introductie van de 'Progress of Poverty Index' in Peru en op de Filipijnen, en met de bedoeling dat Oikocreditpartners in Ecuador en Cambodja in 2009 dit instrument gaan gebruiken. Deze P.P.Index is een heel eenvoudig instrument, voor microfinancieringsinstellingen, om het 'armoedeniveau' van hun klanten te meten in vergelijking met nationale en internationale armoedestandaards.

Even belangrijk is de samenwerking met Cerise en het gebruik van de 'Social Performance Indicators Tool'. Dit is een social audit instrument voor het doorlichten van de microfinancieringsinstellingen zelf. Oikocredit heeft dit instrument uitgetest met enkele projectpartners in Midden en Zuid-Amerika.

Oikocredit wil op het vlak van het 'social performance management' een toonaangevende rol blijven opnemen. Het vormt de basis voor transparantie ten overstaan van de investeerders. Maar het is vooral een instrument voor Oikocredit en voor haar projectpartners om te meten en te weten of de kredieten effectief bijdragen tot een beter leven en meer menswaardig werk van mannen en vrouwen in het Zuiden.

Oikocredit in cijfers en grafieken

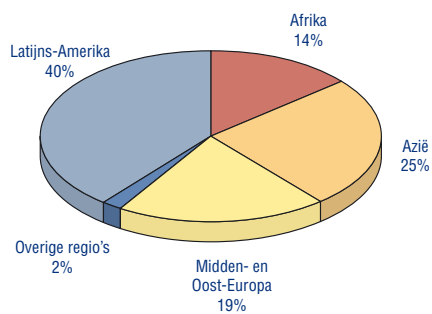
Cijfers per 31 december 2008 (voorlopige, nog niet goedgekeurde cijfers)

Oikocredit Internationaal

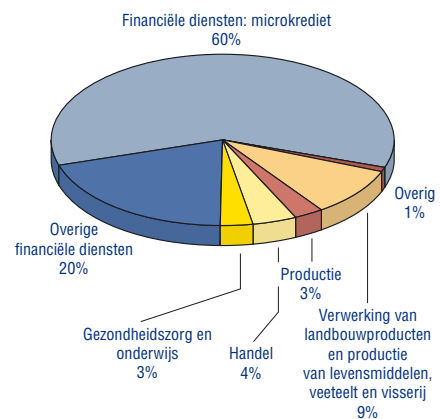
Totaal aantal projecten	739
Microfinanciering (nr. van totaal aantal projecten)	480
Nieuwe leningen*	€ 182 mln
Actieve landen	69
Totaal aandelenkapitaal (ca.)	€ 358 mln
Totaal uitstaande projectfinancieringen (ca.)	€ 365 mln

* Goedgekeurd leningbedrag (leningen of investeringen), januari-december '08.

Projectfinancieringen per regio (% uitstaand kapitaal)

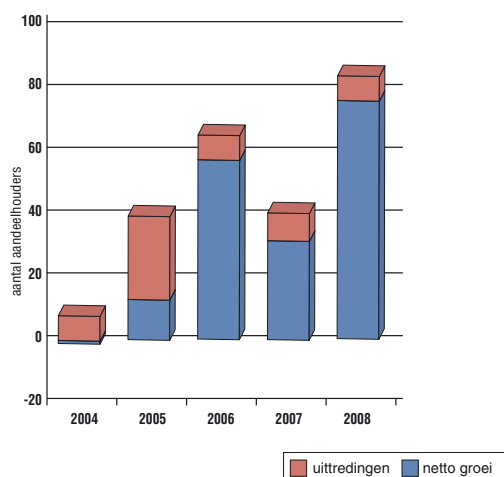
Projectfinancieringen per sector (% uitstaand kapitaal)

Oikocredit-be cvso

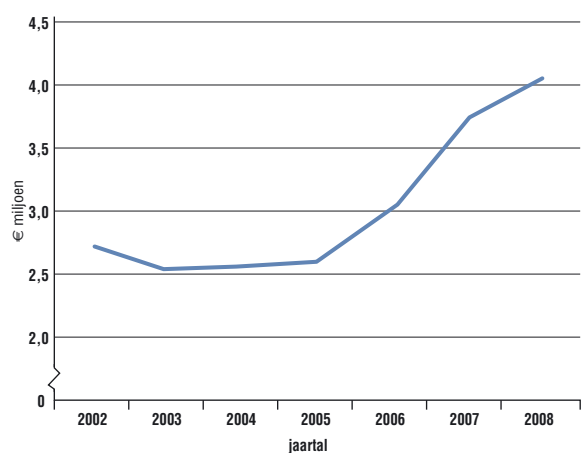
Jaarlijkse groei aandeelhouders

Aantal aandeelhouders: 466

Kapitaalevolutie

Geïnvesteerd kapitaal: 4.040.000 euro

Oiko-sprokkels

Laureaat internationale fotowedstrijd van Oikocredit

Van 1 januari tot en met 31 oktober 2008 organiseerde Oikocredit een internationale fotowedstrijd onder de titel 'Hoe eerlijk is uw wereld?'. Er werden foto's en ideeën over fair finance ingezonden vanuit de hele wereld. De jury heeft inmiddels drie prijswinnaars geselecteerd. De winnaar van de eerste prijs, heeft een reis gewonnen naar Oikocredits fair trade projectpartner Conacado, in de Dominicaanse Republiek. De andere winnaars ontvingen een Divine Chocolate chocoladepakket.

"Het gaat hier om een zelfportret en ik kan u vertellen dat teveel hagelslag niet goed is voor de maag. Ik moet nu wel weer een pak gaan halen, wat dan wel weer gunstig is voor cacaoboeren. En ja wat vind ik van fair trade; niet meer dan logisch toch?"

De winnende foto van fotograaf Tim van der Ark, Nederland

Nederlands pensioenfonds investeert 10 miljoen euro in Oikocredit

Op een moment dat Oikocredit een snel groeiende vraag naar krediet voor ontwikkeling ervaart van microfinancieringsinstellingen en boerencoöperaties, heeft het Pensioenfonds Predikanten van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) aangekondigd 10 miljoen euro in Oikocredit te willen investeren. Op 12 november, bevestigde de heer Peter Eenshuistra, directeur van het pensioenfonds, de beslissing van het bestuur: 'Oikocredit is een unieke sociale investering. De sterke balans en buitengewone ervaring in het financieren van microfinancieringsinstellingen wereldwijd, overtuigde het bestuur om in Oikocredit te investeren.' Twee miljoen euro zal rechtstreeks geïnvesteerd worden in aandelen Oikocredit, de overige acht miljoen euro zullen geïnvesteerd worden als zogenaamde Funds under Management. Dit betekent dat Oikocredit namens het Pensioenfonds PKN een portefeuille van acht miljoen euro zal beheren.

Broederlijk Delen Vastencampagne 2009

Ondanks de huidige economische groeispurt in India zijn uitsluiting, werkloosheid, uitbuiting en plattelandsvlucht er nog alomtegenwoordig. Broederlijk Delen steunt de meest kwetsbare groepen in de samenleving, diegenen die sociaal, cultureel en economisch het meest achtergesteld zijn. In India zijn dat de inheemse volkeren en de dalits of kastelozen.

De ondersteuning van de eigen plannen van lokale groepen in India is gebaseerd op twee pijlers. De eerste pijler is werken aan duurzame plattelandsontwikkeling. De landbouw staat voorop, net zoals het oogsten, verwerken en verkopen van de talrijke woudproducten. Via vorming en microkredieten bieden deze organisaties daarnaast ondersteuning bij het opstarten van kleine handeltjes. Zo ontstaat een plattelands economie die in handen is van de plaatselijke bevolking.

Info: www.broederlijkdelen.be

Uitnodiging

Aandeelhoudersvergadering - 27 april 2009

Alle aandeelhoud(st)ers van Oikocredit-be cvso worden uitgenodigd op de jaarlijkse Algemene Aandeelhoudersvergadering op maandag 27 april 2009 te Mechelen, om 18.00 uur.

Tijdens deze samenkomst krijgen de aandeelhouders de mogelijkheid om zich uit te spreken over de werking en de resultaten (inhoudelijk en financieel) van het voorbije jaar, maar tevens om hun mening te geven over het toekomstige beleid van Oikocredit-be.

De aanwezigen zal de kans geboden worden om zelf iemand van het internationale management van Oikocredit te bevragen over de gevolgen van de financiële crisis, de aanwezigheid in Afrika, de reële impact van microkredieten etc.

Ook geïnteresseerde niet-aandeelhouders zijn welkom (natuurlijk zonder stemrecht) mits zij zich op voorhand inschrijven.

Zoals de voorbije jaren wordt er, in de namiddag voor de eigenlijke aandeelhoudersvergadering, een aanvullend programma aangeboden.

De aandeelhouders zullen tijdig, via de post, een uitnodiging en alle verdere precieze informatie ontvangen. Alle nodige informatie zal binnenkort voor alle geïnteresseerden beschikbaar gesteld worden op de website: www.oikocredit.be

Bestuurder van Oikocredit-be iets voor u?

Tijdens deze Algemene Aandeelhouders Vergadering zal een nieuwe Raad van Bestuur worden verkozen. Het mandaat van alle huidige bestuurders loopt ten einde. De meeste bestuurders stellen zich kandidaat voor een nieuw mandaat (4 jaar). Maar het bestuur vindt het belangrijk dat er tevens voldoende vernieuwing komt. De voorbije periode werden daartoe al verschillende personen, sommigen met succes, gevraagd zich kandidaat te stellen.

Indien u als aandeelhoud(st)er zelf interesse hebt, of een geschikte kandidaat kent, laat het ons dan a.u.b snel weten. Voor verdere informatie over de verwachtingen, rol, vergaderingen etc. neemt u contact op met Bert Van Thienen (0478.500.438 – bvanthienen@oikocredit.org) of met de voorzitter Francis De Pauw (Francois.DePauw@cit.kuleuven.be). Alle kandidaturen dienen ingediend te worden bij de Raad van Bestuur; die de uiteindelijke kandidatenlijst opstelt en voordraagt.

Colofoon

OIKO-INFO is een driemaandelijks uitgave van Oikocredit-be cvso en Solidura vzw, Groenenborgerlaan 149 - 2020 Antwerpen - fax: 03 287 35 78 - gsm 0478.500.438

Hoofdredactie: Bert Van Thienen,
oikocredit-be@oikocredit.org • gsm: 0478/500.438

Eindredactie: Aline Uit den Boogaart

Foto's: Tim van der Ark, IMON, Michel Ledent, Oikocredit

Verantwoordelijke uitgever: Francis De Pauw - Waversebaan 251 - 3001 Heverlee

Grafische vormgeving: Xplore, Hoevelaken - Nederland

Druk: Drukkerij De Ridder bvba – Tel: 052.35.55.04
Oiko-Info is gedrukt op milieuvriendelijk papier.

Deelnemen

Word aandeelhouder van Oikocredit-be cvso:

- door storting van minimaal 250 euro (50 euro per aandeel)
- op 799-5372738-07 van Oikocredit-be cvso - 2020 Antwerpen
- met als mededeling: aankoop aandelen

Wie geen aandeelhouder wenst te worden kan de werking en de visie van Oikocredit toch ondersteunen:

- door lid te worden van Solidura vzw – lidgeld 15 euro per jaar
- door een gift aan Solidura vzw (zonder fiscaal attest!)
- via storting op 789-5489190-75 van Solidura vzw – 2020 Antwerpen

Oikocredit-be cvso is de Belgische steunorganisatie van Oikocredit.

